

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

Itt a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdász Nagy-Becskerek, Zápolya-utca 1-hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 60. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 >
Negyedévre ———— 6 >
Egy hóra ———— 2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, március 14.

Ébredés.

Nagybecskerek, március 14.

Az örökifjú anyatermészet álmából fölcsezdva nyújtózkodik, dörzsöli szeméit s első tekintetére, mint a teremő egykori „legyen“ szavára, kipattan az ibolya, kifakad a hóvirág, begyepesedik az avar. Így ébred a nép is, ha önkény vaskeze lenyomta pilláit, álom olomsulya nehezedett szeméire s rablánc bilincselte a rög-höz, melyet vérvél áztatott, áldozatokkal szerzett. Az ébredés nyomán megindul a talaj, megmozdul a termőföld, buzog az erők megeregt forrása, tarkálják a föld felülete s a merre a szem lát, az új élet csodajelenségeivel találkozik. S miként az egyén ébredés után mintegy megifjohodva lát hozzá napi munkájához, úgy a nemzet is ébredése után új feladatokat tűz maga elé, miket ifjúi erővel törekszik megvalósítani. Március idusa a magyar nemzet újkori történetében új aerát jelez. S valamint a chaost követő világteremtés az ókori időszámítás kiinduló pontját, a keresztény időszámítás a kultura fejlődését, a hedjira az izlámvilág keletkezési idejét képezi, úgy a március tizenötödike határjelzőt képez a „megbűnhődött mult“ és a reménydus jövő mesgyéjén. S ama határjelzőn villamos fényben ragyog az 1848. szám, a villamos áramot pedig az ifjuság tüzes vére, lángoló lelkesedése jog és igazságért szolgáltatta. Nem volt az lidércfény, mely morotvás ingoványból kelve párákra oszladozik, mihelyt a valóság sugara érinti, nem volt az pástortűz, mely az alföld délibábos rónáin rohadt rőzséből és kicsépt szalmaszálakból veszi táplálékát, de isteni tűz volt az, melyet az idők illés prófétái az oppurtunitás hamis prófétáival szemben a haza jövőjébe vetett hit erejével, valamint a költészet varázsával az égből leszállították, hogy tanúságot tegyen az egy igazság szentelt oltára mellett!

A visszafelé irányított történelmi te

kintet gyakran azon tépelődik, hogy vajjon Magyarországon fölhasadt volna-e a március idusának verőfényes hajnala, ha meg nem előzi azt a párisi forradalom hire ép akkor, mikor a nemzeti gravamenek a pozsonyi országgyűlés tárgyalási anyagát képezték. Hiu törekvés az idők méhében szunnyadó titkokat kitérkészni! Ha igaz az, hogy a világegyetemben a Cédrus égbe nyuló lombkoronájának ép úgy, mint az Izófa kuszó szálainak meg van a maga rendeltetése, úgy a honszeretet szent igazságnak hiteti el a hívő lélekkel, hogy egy Kossuth Lajosnak, egy Petőfi Sándornak, Jókai Mórnak, Vasvári Pálnak, Tompa Mihálynak, Pálffy Albertnek, Lisznyay Kálmánnak s a többi dicsőöknek, kik a „Pylvax“-ot az újabb kor Archimedesi pontjának tekintették, a honnan a világot sarkából kiforgatni remélték, az volt az istent rendeltetésök, hogy nevéket időtlen időig a március 15 ikével megörökítsék. S valamint azon a zászlón, melyet ők kibontottak, három szín díszlik, melyek a szívárvány — az Isten és emberek közti béke eme örök jelének — alapszíneit képezik, úgy szolgáljon az epigonoknak a hazaszeretet, hit és bizalom hármas jelnek, mely alatt a nemzet mint a multban, úgy a jövőben győzni fog, mert győzni kell!

Dr. Klein Mór.

Az osztrák politikai helyzet. A Reichsrathban elterjedt hírek szerint a házat 16-an fogják elnapolni. Bizonyosnak látszik azonban, hogy a husvétii szünet után okvetlenül ismét megindulnak a tárgyalások, sőt ma már nagyobb kilátással az ifjú csehek békehajlandóságára. A jobboldalon most már az a remény is tért hódít, hogy a békítési akció sikerre fog vezetni a csehek és németek közt. Egy kompromisszum lehetővé teszi az obstrukció megszüntetését. A lengyel klub tegnapi ülésében Byck dr. bejelentette, hogy a legközelebbi napokban a képviselő ügyvédekkel tanácskoznai fog az ügyvédi hivatásra vonatkozó panaszok tárgyában és akciót kíván indítani a panaszok megszüntetése iránt. A klub a jelentést tudomásul vette.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 7-ig este urak részére is. A lád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március tizenötödikén.

Csak álom volt! Az óriás tiporva
Ledőlt a földre; sulyos volt a seb,
Halálnak árnya járt, suhant a porba!
A föld körötte egyre véresebb.
Csak álom volt és Isten szétszaltta,
Óh nézd, miként mozdul az óriás,
Mint röpköd szerzte hollóknak csapatja,
Mint szól a kürt: itt a föltámadás!

Hatalmas kürtjén szólt Petőfi lelke:
Haj, ébredj, ébredj, talpra nemzetem!
A sasmadár bilincset elviselje?
Emitt az ég, óh szárnyalj énevem!
Anyától gyermeket raboltak éjél,
Óh rajta, véd meg édes gyermeked,
A rabbillincset zuzzad szerzte széjjél:
Sza b a d s á g u n k é r t hullasd véredet!

S e szó eloszlatá halálos álmát,
Főleszmélt annyi régi, régi ós:
Ott küzd a szent szabadságrért egy Árpád,
Hevülve itt a szigetvári hős.
És messzi, messzi déli sirhalomból
Főleszmélt lélek vándoruttra kél,
Tán álmodott Rodostón árva honról
S szabadságharcba mostan visszatér.

Küzdött a nemzet messzi csatatéren.
Fiu ajkán anyának csókja ég,
De égetőbb a harc tüze szívében
Bár hull a testvér, füstös bár a lég;
Megy, megy előre, zászlajára nézve —
... Eldől, ... körötte véres már a föld,
Egy zászló hullott, elpihenni véle:
Vér, arc és fü — piros, fehér és zöld.

Te szent szabadság! Érted folyt a vérünk,
Teérted ifju lón a gyermek, agg;
S bár égve nézve temetőbe értünk,
Az égve néztünk, téged várva csak!
S miért egy nemzet verét áldozta föl,
Az Ur meg nem tagadta tőle azt,
A nap kitört viharnak fellegéből,
S mi újra nyertünk itt és új vigaszt.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Jorgl.

A „Torontál“ eredeti tárcája.

Írta: Széki Andor.

Kint ült Jorgl a ház előtt a nagy fatörzsön és sütkérezett a meleg déli napsugárban. Volta képen nem is sütkérezett annyira, mint inkább koplalt szegény a falusi ebédék órájában, mert úgy beszéltek általában a községben, hogy az apja kitiltotta a házból és csak estére, mikor a Gabi gyerek betereli a lábas jószágot a mezőről, csak akkor térhet vissza az apai házba. Ilyenkor, csöndes nyári alkonyokon, megáll a gyerek a kis görbe téhennel a kapu előtt s a mikor kinyílik a nagy, nyikorgó szárny, hallgatagon ballagnak be az udvarra. Az öreg beköti a tehenet az istállóba, a Jorgl pedig lezárja a nagy lakattal a tollas kamrába. Reggel megint kimehet kenyérkeresni, mert az öregtel ugyan éhen veszhetne. De a Jorgl ilyenkor csak elcsavarog egész áldott délelőtt a faluban, nem igen néz valami után, hanem délben lepihen egy kicsit a ház előtt, majd estig újra elkalandozik valamerre. Már két esztendő óta megy ez így és csodaképen emlegették, hogy egy nagy szakállas zsidó prófétta táplálja a Jorgl csillagfeljövethor.

Általában valami babonás elfogódás, legendás gondolkodás vette be magát a parasztházakba erről a bitang marhaként csatangoló zsidó gyerekről. Csak épen a gyerekek, a vásott falusi sihederek nem respektálták sehogyse.

Magában véve csendes és esetlenül otromba ember volt a Jorgl, inkább beillett volna sivatagjáró lomha tevének. Volt is hozzá egy kis domborúsága a hátán, még abból az időből, mikor a nehézságu állati bőrököt, formátlan tollas cihákat hordta az apja után a vásárookra. Már akkor is nagy restség mutatkozott benne, nem győzte az öreg eleget nógatni:

— Jorgl fiam, megessenek a csigák! — mondta ilyenkor derült szelidséggel.

Pedig nem egyszer kirázta miatta a hideg. Mikor ott szakad rájuk az uton a gyilkos sötétség. A nagy, magányos, országúti sötétség a mi tele van veszedelmes, láthatatlan, agyarkodó rémekkel.

A hogy most ott ült Jorgl a fatörzsön, a vakító déli nap melegen folyta körül az arcát. Bizony elvénült az, ráncos volt, tele apró likakkal, a mikkal még gyermekkorában verte ki a ragya. Husos, vastag ajkáról rendetlen összevisszaságban lóg le a ritkás bajusz, csak kis, sunyi szemében lobog egy kis emberi tűz. Az egész alakon a lelki tunyaság és korlátozott elme túlaradó érzékisége terjeng.

A tulsó utcason gyerekek hancuroznak a porban, azok pajkos kötekedéssel kiabálnak át hozzá csufolódo hangon:

Zsidó, zsidó bugyogó!
Van-e rongyod eladó?

Jorgl ezt meg se hallja már, csak elbámul szelid, buta tekintettel a forróságtól szinte gőzölgő háztető fölé.

Egyszerre csikorog a kis lécajtó s titkon kyszól az anyja, arasznyi, kopott réklis zsidó asszony.

— Gyere be, alszik az apád! sugja neki.

Akkor óvatosan besurran a Jorgl a házba. Odabenn lesöpri az asszony a kötője csücskével a sok sikálástól elsárgult asztalt és rárakja az ételt, szombatünnepi mákos kalácsot, pirosra sült libacombot, a mit mind dugva tett felre az apja elöl. A fiu neki fekszik falánk módon, mint egy kiéhezett medve és teli szájjal falatozik, miközben a zsir lecsöpög a szája szegletein.

A nyitott ablakon besuhanó szellő meglöbegtatja a napsugarak ellen kifeszített vörös kendőt és behozza a szobába a trágyás baromfi udvar átható büztét. Az irigy, mohó legyek züm-mögve szállnak a morzsákra, tányérokra, egyik-másik odatolakodik a kézben tartott husra is. Az anyja elhesseli őket és megtöri a tikkasztó, nagy csendet:

— Ugy-e most már vége? Mindennek vége! mondja ellágyuló hangon. A Kondán Veronát ugyis elveszi a Vidacs . . . Ne fájjon neked miatta a szived. Nézem én már a számodra valakit, mi fajtánkbeli, neked való.

Jorgl épen elkészült az evéssel, széles tenyerével végig simítja teli hasát és közbe erősen szuszog.

— Ki az? kérdezi végre.

— A Kampler Neti Penteléről. Dolgos, házias lány, staffirungja is van. A multkoriban is, mikor az apád bent járt Kalocsán, hoztatt vele egész vég finom, ingre való vásznat.

— Nem kell, sovány, kicsike, nem is lesz neki gyereke soha.

— Az anyja is olyan volt, mind kinevettük lányok s mégis föl vitték tizre.

— Eh, ne is beszélj róla! Csuf, förtelmes! mondja dühösen Jorgl és rákönyököl durcásan az asztalra.

Magyar, szabad magyar! Emeld a lelked!
Pezdüljön újra vér e szent hazán
Szabadságunkat hévvel énekeljed,
Szabad dalolnod szívből, igazán.
Szemed elé Kossuth, Petőfi álljon
Az ébredésnek szentelt ünnepen,
Hadd visszhangozzék hegyen, rónaságon
Petőfi kürtje: Talpra nemzetem!

Aliquis.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos alispán ma elutazott Nagybecskerekéről. — Dr. Platz Bonifác, a szegedi tankerület főigazgatója, ma Pancsovára utazott az ottani főgimnázium meglátogatása végett.

— **Kitüntetett plébános.** A csanádi egyházmegye egyik legidősebb plébánosát tüntette ki a király. Mint a hivatalos lap közli, a király Kubicsék János th. esperest és buziási plébánost, az egyházi téren szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nicka Trizon okleveles tanítót a crepájai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Főpásztori körlevél.** Dessewffy Sándor csanádi püspök III. számú körlevelében jelenti papságának, hogy szent beszédeinek gyűjteményét minden egyes áldozárnak megküldi, továbbá köszönetét és elismerését fejezi ki papságának azért, hogy a torontáltordai templomban emelt emléktárnál mondandó szent misére és az oltárfontartási költségeire örök alapítványt tett. Ajánlja a Paray-le-Monialba rendezendő zarándoklatokat s jelentést ad ki az Oltáregyesület működéséről. Végül április 14-iki határidővel pályázatot hirdet az ó-bessenyoői plébánia-java dalomra.

— **Szokatlan hetipiac.** A tegnapi hetipiac alkalmával mintegy 600 drb. lovat és ugyanannyi szarvasmarhát hajtottak Nagybecskerekre, úgy hogy a vásártér valóságos országos vásár képét mutatta. Sőt lovak tekintetében jobban ütött be, mint a legutóbbi országos vásár, amikor dacára az ezekre menő lóállományának, nem jött létre annyi eladás, mint a tegnapi hetipiacon. Csak délig mintegy 150 passzust állítottak ki, illetve irtak át más gazdára. Az elért árak kielégítőek voltak. A jövő kedden szintén lesz ló- és szarvasmarhavásár.

— **A Farnady-Löwy ügy a táblán.** Tegnap tárgyalta a szegedi királyi ítélőtábla az annak idején nagy port felvert Farnady és Löwy-féle ügyet. A tábla a nagybecskereki törvényszék ítéletét indokaiban helyben hagyta, csupán Farnady büntetését szállította le 3 évi fogsárról 2 évre, elrendelve egyúttal szabadlábrahelyezését. Löwy ítélete itt is felmentő. Farnadynak tehát már csak egy esztendeje van hátra, a mennyiben éppen egy éve vezekel azokért a bűnökért, a melyekbe könnyelmű ifju kora s az azokkal járó meggondolatlanság sodorta.

— **Hát a Verona szép?** faggatja tovább az anyja.

— Szeretem!

Az öreg asszony elfogja a harag.

— Szereted?! Kiáltja szinte torkaszakadtából, hogy Jorgl ijedten kapja föl védelemre a kezét. Szereted? Kinevet. Csufot üz belőled! Hát te ezt nem látod, két esztendő óta még nem látod? A szentem! Többre becsülte, ugye, azt a kólikás, cinege Vidacs Pétert, utszéli árkok mákvirágját, a ki ostoba, tanulatlan. Ilyen lányra vesztegeted magad, ki az őt Megillát is félig kívülről tudod? A mulkor is kirántották az imabojtot a mellényed alól, falu láttára, szent dolgok csufságára!

— Fiam, édes! könyörgött hozzá, ne menj te közibük, idegen, ellenséges nép közé! Tudod, az a Vidacs milyen orgyilkos pillantásokat vet rád. Nem lehet rossz néven venni tőle, az a lány már csak az övé. Izzék tép az egyszer, meglásd, a milyen erős ember!

Csendes sirdogálás volt már a hangja a mint folytatta:

— Lám öreg ember már az apád, alig hogy cepeli magát, hát minek keseríted?

— Kivert a házból! veii ellen a fiu!

— Istentelen lettél, azért! Ugy mutogat az öreg emberre minden ripacs, hogy nini a szent Abraham, a kinek a fia megessi a Kondánék tisztátalan állatait, husos eledelt, tejesse! vegyest.

— Nem igaz! pattan fel a Jorgl.

— Látták!

— Hámán emberei voltak!

— Azok, mind azok! Hát eladnád nekik a te Istenedet? Azért is jön ránk a tiz csapás

— **Örült-e vagy szédelő?** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Z a m e t z István ügynök künn járt a napokban Muzslyán, Ecskán és Erzsébetlakon és az egyszerű földművesektől pénzeket szedett fel az alatt az ürügy alatt, hogy telepítést fog kieszközölni számukra. Mint értesülünk, Z a m e t z nek régi rögeszméje ez az áltatános népboldogítás, amibe úgy látszik, bele is örült, mert maga sem tudja, hogy mit cselekszik. Ma sem került még haza családjához, hir szerint Pancsova környékén végzi telepítési akcióját, amelylyel önmagát bizta meg. A napokban elő fog kerülni s bizonyára megérdemelt helyére fog kerülni — a kórházba.

— **Elítelt borhamisító.** Ma érkezett le a belügyminiszter döntése Risztics Pál nagybecskereki borkereskedő ismert borhamisítási ügyében. E szerint a vármegye alispánjának II. foku ítéletét, mely szerint Nagybecskerek város rendőrkapitánya által hozott I. foku ítélet helybenhagyatik, a belügyminiszter megerősíti és kötelezi terhelt Risztics Pált mesterséges borforgalomba hozatala által elkövetett kihágásért 100 frt pénzbüntetés, 64 frt 07 kr. borvizsgálati díjnak, az időközben eladott bor értéke fejében 414 frt 15 kr-nak, a palackok, dugók értéke fejében 2 frt 50 kr-nak megfizetésére. Ezen kívül a hatóságilag lefoglalt 7874 liternyi must már kétségtelenül hamis bor sóval denaturálandó és a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság értesítendő, a fentebbi denaturálandó bormennyiség után kivetendő fogyasztási adó céljából. Végül terhelt Risztics Pál költségére a belügyminiszter ítélete egész szövegében a nagybecskereki összes lapokban, a „Borászati Lapok“-ban, az „Ungarische Weinbau“-ban és a „Budapesti Hir- lap“-ban közléteendő. E szerint ebből az egyetlen ügyből a nagybecskereki szegény-alapnak 580 frt 72 kr. bevételre lesz, mert törvény szerint mindenemü birság és jövedelem, ami a borhamisítás után fölmerül, mindig az illetékes község szegény-alapját illeti. Mint értesülünk, legközelebb még igen tekintélyes összegekkel fog ily címen gyarapodni a városi szegény-alap.

— **Megrálgalmazott csendőrség.** Temesvárról írják: Az esküdtbírósg ma a temesvári „Volks-wille“ c. szocialista lap fölött ült törvényt. Még tavaly június 26-án megjelent egyik számában látott napvilágot egy „Hir“, melynek az volt a címe: „Die Schandthaten der Gendarmerie“. Nem kevesebbről szól a hir, hogy az „elvtársak“ Valkány községben egy „kedélyes csevegésre gyűltek össze“, mire a megjelent csendőrség a „csevegőket“ szétoszlásra szólította föl. De az elvtársak nem igen akartak szétoszlani, merthát „ártatlan ügy fölött akartak csevegni.“ Egy csendőr erre szuronyával megsebesítette Mátyás szocialistát, a ki a kórházba került. A csendőr ellen megindították a vizsgálatot, mely — írja a Volkswille — „azzal a bizonyos ismeretlen eredménnyel ért véget“. Azonkívül még a „véredek“ kifejezésétől sem igen tartózkodott a

hirhadt lap. A lap felelős szerkesztőjét, Dobrovits János szabómestert ezért a rágalmozás és becsületsértés vétségében bűnösnek találta az esküdtbírósg, mire a törvényszék két havi fogsárra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Ellopott kabát.** Az Ellmer-féle korcsma jelenlegi tulajdoosát, Barth Miklós korcsmárost érzékeny kár érte tegnap. Mintegy 80 frt értékű prémés téli kabátját egyik vendége, míg a gazda a 32 levelű bibliát tanulmányozta, elemelte. Most keresik a kabátkedvelő vendéget, de még eddig nem akadtak rá.

— **Sikkasztó füstfaragó.** A sötétség emberei, másképpen a kéményseprők urak, egymás közt nem szoktak okot adni panaszkodásokra, legfeljebb csak a háziasszonyok panaszkodnak valamennyijükre, hogy mindig alkalmatlan időben jönnek kéményt takarítani. K o c s i s Mihály helybeli kéményseprő mest mégis bepanaszolta segédjét, Decker Mihályt, aki nemcsak azzal volt megbízva, hogy a kéményeket vakargassa, hanem, hogy az ezért járó pénzt be is szedje a háztulajdonosoktól. Decker büne az, hogy gazdája követeléséből mintegy 37 frttal nem tud elszámolni, pedig ennyi értékű nyugtát elhelyezett volt. Az ügyet áttették a járásbírósgához.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Március 18. A Toráki hitelszövetkezet mint az ország közp. hitelszöv. tagja rendes közgyűlése.

Március 22. A „Fényi takaré- és előlegezési szövetkezet“ IV. évi rendes közgyűlése.

Március 29. A Torontál-Tordai hitelszövetkezet rendes évi közgyűlése.

— **Állatbetegségek.** Torontál vármegye állatbetegségeinek legutóbbi statisztikája, mint a „Földművelési Értesítő“ közli, a következő:

Veszetttség:

törökkanizsai j. Csóka 1 u.,

Takonykór és bőrféreg:

bánlaki j. Ürményháza 1 u.,

nagybecskereki j. Béga-Szent György 1 udvar, Orlovát 1 u., Perlasz 1 u., Rudolfs-gnád 1 u.,

pancsovai j. Glogon 1 u.,

perjámosi j. Perjámos 1 u.,

törökbecsei j. Aracs 2 u., Melence 1 u.,

zsombolyai j. Kis-Orosz 1 u., Nagy-Tószeg 1 u., Nagy Becskerek v. 4 u.

Rühkór:

antalfalvi j. Czrepája 1 u., Ozora 1 u.,

bánlaki j. Bánlak 23 u., Nagy Margitta 4 u.,

Zichyfalva 1 u.,

nagyszentmiklósi j. Nagy-Ósz 1 l., Nagy-Szent-Miklós 1 l.

törökbecsei j. Melence 1 u.

Sertésvész:

bánlaki j. Partos 1 u., Szécsenfalva 6 u.,

Zichyfalva 1 m.,

nagybecskereki j. Lukácsfalva 1 p.,

nagyszentmiklósi j. Kis-Zombor 1 p., Német-Nagy-Szent-Miklós 2 u.,

hangosan zokogott már, mint az a vézna öreg asszony a háta mögött. Hevesen, öblös hangon zokogott, hogy szinte bömbölés volt az már.

Hogy is volt csak két esztendő előtt? . . .

. . . A dolgok tulajdonképpen akkor kezdődtek a Veronával, mikor a dolyfős, gazdag Vidacs Péter uton-utfélen hirdetni kezdte, hogy az ő felesége csak olyan lány lesz, a kinek szüzi ajkáról még nem lopott csókot senki. Hát ez roppant kockázatos kijelentés volt a Vidacstól, mert ugyszólván alig volt lány a faluban, a kinek álmait a Vidacs hitegetése két hétig meg ne zavarta volna. Ravasz volt a Vidacs, így jutott könnyen csókokhoz, mert úgy gondolta mindegyik, hogy ő az az igazi, a kit a Vidacs keres, a kinek szüzi ajkáról még nem lopott csókot senki. Nem is szabad, csak a Vidacsnak. De én istenem, mikor épen ez volt a baj. Vidacs nem elégedett meg a csókokkal. Bezzeg nem látta aztán már a lány, hideg lett a Vidacs, hideg, szinte nem is volt lehetséges, hogy akkora tűz ilyen hamar kihűljön. Pedig úgy volt. Sok sírás-rívás következett ilyenkor mindig, a végén aztán lett belőlük másoknak a felesége, szófogadó, egészséges gyerekeknek az anyja. Paraszt lányoknál könnyen megy ez. Hanem a Verona, avval sehogyse tudott boldogulni a Vidacs. Pedig nem is mondhatni, hogy szép lány lett volna. Magas volt, erő, selymes puha hajjal, de annak nagyon határozatlan színe volt, az arcán is itt-ott foltok látszottak, meg a kezén, mondják, néha nyár felé csunya pattanások támadnak, a keblei azonban nagyok voltak, formásak, úgy szintén a csipők is és az ilyenek tetszeni szoktak a legényeknek. Hogy

x háziszert mint 27 csipőfájda stb.-nél zölésék bizonyul hányóha bedörzsöz Ezen ki tott beo kr., 70 gyógyszerés alkalmat ter féle Horg védjegyre

Sze Cs

(—)

nek miró lattató, u világot. N öcsém“ n ményekne valamikó már a jó rálják az valamikó bizonyos kinevetne Sipulusz szigoru s darabjuka Söt

nem türi szelleme á és ötletek alakokka utánja az Együtt n hiszen n az ő ara kasztja a melyek ta

Es e jobb előa gásozni v az képa eltünődrí rajta s e annélkül, A ki ilye darabot, mert itt e

buja és ajkáról társáról. E öreg ház Tudta a kelendős Jorgl tud Mit tudt örökös id Verona e Mind, min mindig v neki is, n éni, de e megszaba kereste, Szüksős bizonyos Ilyenkor A féktee mind ki cseleket miknek Verona, örizni te Szé aszásba, e hogy szé megésit Sára sze éves kor langban megejtik

x A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak. Sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerertárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda: Goldstein Számi.
Csütörtök: Bánk-Bán.

Napoleon öcsém.

(—th—) Ha összeül két jókedvű író, a kiknek minden szava ötlet, minden gondolata mulattató, úgy szakis jó darabban lephetik meg a világot. Nem mondjuk ezzel még, hogy a „Napoleon öcsém“ mindebben megfelel azoknak a követelményeknek, a melyeket Aristoteles szabott meg valamikor, hiszen a jelen kor alig emlékezik már a jó öregre, a modern drámaírók pedig ignorálják azt a tant, a mely ellen nem volt szabad valamikor véteni. A modern fogalom manap már bizonyos okosságot és élelmességet is jelent s kinevetnék azt az embert, a ki szemére hányná Sipulusznak meg Gutiusnak, a miért nem a dráma szigorú szabályainak megfelelően készítették el darabjukat.

Sőt jobb is így, mert a nehézkes forma nem tűri meg azt a bohém világot, a melynek szelleme átlengi a Napoleon öcsémet. A gondolatok és ötletek meglepően merész ölelkezése a kacagtató alakokkal, a jóízű szinpadí tréfák gyors egymásutánja az, ami biztosítja a darab állandó sikerét. Együtt nevetünk a legnagyobb képtelenségeken, hiszen lépten-nyomon ráismerünk Sipuluszra s az ő aranyos humorának varázsereje meglankasztja a gondolkodást olyan helyzetek előtt, a melyek talán lehetetlenek gyanánt tűnnek fel.

Es ezt a darabot Szalkayék tegnap a legjobb előadásban mutatták be. Ha valami kifogásolni való lehet, úgy az csak a kissé lassu tempóra vonatkozik. A Sipulusz-humornak épp az képezi létalapját, hogy nem szabad rajta eltűnődni. A mint jön az egyik ötlet, kacagunk rajta s ez a derűtség rögtön átcsap a másikba, annélkül, hogy mélységeket keresnénk bennük. A ki ilyen komoly cállal akarja megnézni a darabot, jól teszi, ha megmarad a szándéknál, mert itt csak mulatni lehet, filozofálni nem szabad.

buja és szereti a csókot, azt látni lehetett vastag ajkairól, duzzadt orráról, szemei forró pillantásáról. Bolondja volt az egész falu, de csak öreg házasságbereknek volt szabad hozzányulni. Tudta a módját, miképen lehet a lánynak a kelendőségét emelni. De erről a módról csak a Jorgl tudott volna beszélni. Ha tudott volna. Mit tudta szegény feje, akit a két esztendei örökös ingerültség szinte hülyévé tett, hogy a Verona csókjai, ölelései mind Vidacsnak szólnak. Mind, mind! Mert igaz, hogy a Vidacs heves ostromait mindig visszaverte, erős, izmos karjai voltak neki is, még a keze fejét se engedte az ajkához érni, de csodálatos volt, hogy mikor a Vidacstól megszabadult, mindig ő hozzá menekült, őt kereste, mint a harapós nőtényt a csendes himet. Szükség volt rá, mert a nagy gerjedelemtől bizonyosan elpusztul, ha ott nincs mellette. Ilyenkor a nyakába ugrott, csókolta, szorongatta. A féktelen vágy, a fölébresztett ösztön ilyenkor mind kitört belőle és fesztelenül meg lehetett cselekedni minden pajkosságot, édes játékot, a miknek feltalálásán olyan leleményes volt a lihegő Verona, aki a Vidacs számára meg akarta őrizni testi tisztaságát.

Szép nyári esteiken sétálni mentek a kokoszába, összefonódva, szorosán tartva egymást, hogy szinte nem is tudtak járni. Jorgl sok szép mesét tudott a hűséges Eszterről, Abrahámról, Sára szerelméről, aki eltemettetett százhuszonhét éves korában Kirjat-Arbában, a Machpéla barlangban. Szent regék ezek, a mik mind úgy megejtik, elfacsarják az ember szívét.

(Vége köv.)

Kovács Sándor mint Napoleon diskreéten oldotta meg nehéz feladatát. Maszkja jobb Hegedüsénél is, aki kreálta a szerepet; hiszen az ügyvédjelölt már idősebb alak s valószínűs típus, következésképpen nem kelthet illúziót, ha egy 24 éves legényt látunk magunk előtt. Szentmiklóssy a sugó szerepében valószínűs szenzációt okozott. Hiszen édes Istenem olyan fehér holló az a baritonista, aki meg tudja játszani is a szerepét, hátha még egész más körben kell mozognia! Már pusztá megjelenése is derűtséget keltett, a játéka pedig felülmúlt minden várakozást. A féltékeny sugót, aki szerencsétlen családi helyzetéből mindig visszasesik a sugó állapotba, bizonyára nem felejtí el senki, aki egyszer látta. Kalmár Gyula (Baráth Ödön) hideg eleganciával és finom pointirozással adta a tolokodó Don Juant. Déri Béláról is csak dicsérőleg emlékezhetünk meg; mindvégig disztigvált játéka nagyban hozzájárult az est sikeréhez.

Holéczy Ilona főleg impozáns megjelenésével hódított, Pálffy Mariska pedig megmutatta, hogy meg van a kvalifikációja önálló szerepekre. Intelligens fiatal leány, valószínűleg kezdetén a pályájának, a mit legjobban bizonyít a bátortalansága. De hogy a Napoleon öcsém szavait használjuk, ha egyszer ambiciójának súlyoszánya támad, úgy fogunk még tőle kiválóbb dolgokat is látni. Szepessy Gusztáv a gyilkos bácsi szerepét látta el jóízű humorral.

* Bánk bán. Március tizenötödikét hazafias lelkesedéssel fogja megünnepelni a Szalkay-társulat is. Diszeloádást rendez s a legnagyobb magyar tragédiát, Bánk bánt hozza színre Kalmár Gyulával a címszerepben. Peturt Déri játsza, Melindát pedig Holéczy Ilona.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 14-én.

Budapest, március 14. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház mai ülésének kezdetén Rakovszky István interpellációt jelent be a lipómezei választások ügyében.

Ezután folytatta a Ház a földmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Szinay Gyula után

Darányi miniszter polemizál az ellenzéki szónokokkal s többek közt kijelenti, hogy a gabona-határidő-üzletek kérdését legközelebb törvényhozási lag fogják szabályozni. Végül kijelenti, hogy az exkluzív társadalmi osztályokat elkülönítő agrárizmusnak nem barátja, de igenis azon agrárizmusnak, mely ezeket az érdekeket az ország más érdekeivel összhangzásba hozva az országot gazdaggá akarja tenni. (Élénk helyeslés.) Nem barátja a felekezeti velleitásoknak sem a melyek az agrárizmus palástjába bujnak, de épp úgy ellensége a liberalizmus köpenye alatt üzött visszaéléseknek. (Helyeslés és taps jobb-ról, balról egyaránt.)

Az osztrák delegációk.

Budapest, március 14. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bécsből jelentik, hogy az osztrák képviselőház pénteken választja meg a delegációkat.

Béke.

Budapest, márc 14. (A „Torontál“ ered. táv.) Pretoriából jelentik, hogy holnap egy háromtagu békeküldöttség utazik Európába. Joubert Pretoriában tanácskozik az elnökkel.

Budapest, márc. 14. (A „Torontál“ ered. táv.) Az Egyesült Államok felajánlották Angliának közbenjárásukat, de Salisbury lord udvariasan visszautasította.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. március 14.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	ó	76	7.30	7.45	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.65	80	7.85	8.10
Pestvidéki	„	76	7.25	7.45	80	7.85	8.—
Bácskai	„	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—

R o z s a	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	6.25	6.35
„	„	másodrendű	—	6.10	6.20
Á r p a	„	takarmány	60-62	5.65	5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45	5.55
„	„	sőrtőzésre való	64-66	0.—	0.—
Z a b	„	—	39-41	5.85	5.45
T e n g e r i	ó	bánsági	—	4.85	5.20
„	„	másomű	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc 14. (A nagybecskerek Lloyd-társulat táv.) Buzában a kínálat jó, a malmok tartozkodó álláspontot foglalnak el, az árak változatlanok. Kötetett:

Buza 1900 áprilisra	7.55—7.56
Buza 1900. szept.-re	7.76—7.77
Rozs áprilisra	6.31—6.32
Zab áprilisra	4.96—4.97
Tengeri 1900. májusra	5.23—5.24

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, 1900. március 14-én:

Kövessy Albert ur első felléptével:

Goldstein Számi.

(Az új honpolgár.)

Fővárosi életkép dalokkal 3 felv. Irta: Kövessy Albert.
Zenéjét szerző: Dellin Henrik.

Személyek:

Gólya Frigyes, tőkepénzes	—	Kovács Sándor
Eulália, neje	—	Borsitzky Ilona
Nelli, gyámleányuk	—	Palfi Mariska
Gerzson Tamás, magánzó	—	Szepessy Gusztáv
Cziczelve kisasszony	—	Honti Elma
Tavaszi Aladár, iparlovag	—	Deéry Béla
Kádár Teréz, munkásleány	—	Holéczy Ilona
Szalay Kornél, postatiszt	—	Kalmár Gyula
Virág Tuncsi, varróleány	—	Réthy Lina
Takács Péter, lakatos	—	Szentmiklóssy B.
Bibircs, kosárkötő	—	Virágh Ferenc
Bibircsne	—	Deéry Béláné
Pinczér	—	Deák Gyula
Rendőr	—	Márkus Ödön
Goldstein Számi	—	Kövessy Albert ur
Koldus	—	Csillag Benő
Veron, szobaleány	—	Erdei Boriska

Kezdeté 1/8 órakor.

Holnap csütörtökön, március 15-én diszeloádás.

Bánk-Bán.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becsckerekre, illetve Nagy-Becsckerekről

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p. éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

840. tkvi szám. 1900.

267-1.1

766. tkvi szám. 1900.

268-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság tkvi hatósága közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Czvékits Dusán és Szvetozár mint néhai Czvékits Spiridián és Jóna örökösei melenczei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 142 korona 50 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében, a területén levő Melencze község határában fekvő 1552. sz. tjkvben A I. 5268/a., 5343/a. és 6706/a. hrsz. a foglalt ingatlanok 629 kor. kikiáltási árban a kir. kincstár javára feljegyezett tulajdoni igény sérelme nélkül 1900. évi április hó 4-én d. u. 4 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság tkvi irattárában és Melencze község előljárási irattárában megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi január hó 26-án.

Szabó,
kir. aljbíró.

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Loncsárszki Száva és Misó jogutódai, kk. Loncsárszki Milán, Misa, Evica, Milos és Nika melenczei lakos végrehajtást szenvedők elleni 1918 kor. 70 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Melencze község határában fekvő 441. sz. tjkvben A I. 6. sor 642/c. tksz. 470. öisz. ház és 133¹/₃ □ beletek 800 korona kikiáltási árban 1900. évi április hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási áron el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság tkvi irattárában és Melencze község előljárási irattárában megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíróság tkvi hatóságánál, 1900. évi január hó 25-én.

Szabó,
kir. aljbíró.

Perjámosi járás főszolgabírája.

1840. szám. 1900.

260-2.2

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett és 800 korona évi fizetéssel rendszeresített Bogáros községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt folyamódványukat folyó évi április hó 10-ig hozzám adják be.

Perjámos, 1900. évi március hó 7-én.

Gyertyánffy s. k.
főszolgabíró.

Ház- és föld-eladás.

Nagy-Becsereken a mellenczei-utcában 49. ö. i szám alatt fekvő, egy 5 szobás és két 2 szobás lakást tartalmazó ház, továbbá Jarkovác községében fekvő 73 hold kitünő minőségű szántóföld és több parasztház, előnyös vételáron és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ugy a nagybecskereki házat, mint a jarkováci földet törlesztéses bankkölcsön terheli, melyet vevő átvállalhat. A bekezdésileg említett házból levő 5 szobás lakás f. évi május hó 1-jétől bérebe is vehető. Szóbeli vagy írásbeli felvilágosításokat a föliratt ad.

Poroszkay Beia.
(Nagy-Becsereken)

Védjegy. **Mária-czelli**
Gyomorcsöppek

 nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyú fejbőgés, hasmenés, gyomorgégség, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és itallal, gilliszták-, májbajok- és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a Mária-czelli gyomorcsöppek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni! Csak oly csöppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

Kapható valamennyi gyógyszerárban.
Magyarországi főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.

(4 14.7.)

Tiszta szimenthali**2 éves tenyész-bika**

eladó.

(256-3.8)

Remek példány.

Mokrinban, Domba Lászlónál.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Egy használt Ruszton Proctor-féle 10-es

cséplőgarnitúra,

egy Kühne-féle 13-as

SORVETŐ,

két darab

csöves tengeri daráló,

egy kézi daráló,

külön-külön is eladó.

Cím a kiadóban.

264-10.2

Tenyész kan6 darab 1¹/₄ évesek,

tisztavérű Mangolicza fajta

eladó.

Gróf Karátsonyi Camilló

urad. tisztartósága. (262-3.2)

Laudontanya, via Versecz.

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérésékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszön.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,
Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)**Kurländer-udvar**

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.37

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.